

# ΕΣΤΙΑ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

Τόμος ΙΔ'.

Συνδρομή ἑτησίαι: Ἐν Ἑλλάδι φρ. 12, ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ φρ. 20. - Αἰσθησεμια ἄρονται ἀπὸ  
1 ἰανουαρίου ἐκαστοῦ ἔτους καὶ εἶναι ἑτήσιαι. - Γραφεῖον τῆς Διευθύνσεως: Ὁδὸς Σταδίου, 6

1 Αὐγούστου 1882

Ἀρχόμενοι σήμερον τῆς δημοσιεύσεως τοῦ κατωτέρω νέου διηγήματος ἐν τῇ «Ἐστία», κρίνομεν ἀναγκαῖον, χάριν τῶν ἀναγνωστῶν ἡμῶν ἐκείνων ὅσοι τυχὸν ἀγνοοῦσι τὸν συγγραφεὴ αὐτοῦ, νὰ σημειώσωμεν ὀλίγας λέξεις περὶ τοῦ αὐτοῦ καὶ τοῦ εἴδους τῶν ἔργων του, ἅτινα δικαίως τάσσουσιν αὐτὸν μεταξὺ τῶν δοκιμωτέρων συγχομένων Γάλλων συγγραφεῶν. Ὁ Λουκιανὸς Βιάρ (Lucien Biart) γέγεννηθῆ ἐν Βερσαλλίαις τῇ 21 Ἰουνίου 1829. Ἀπεθῶν νεώτατος εἰς Ἀμερικὴν, διέτριψεν ἐκεῖ μακρὰ ἔτη ἀσχολούμενος περὶ τὴν ζωολογίαν, κατήρτισε δὲ καὶ ἀπέστειλεν εἰς τὸ ἐν Παρισίοις Μουσεῖον τῆς φυσικῆς ἱστορίας πολλὰς συλλογὰς πτηνῶν καὶ ἐντόμων. Ἐπανεθῶν εἰς Γαλλίαν μετὰ εἰκοσαετῆ ἀπουσίαν, ὁ Βιάρ ἤρξατο δημοσιεύειν ἐν διαφόροις περιοδικοῖς, καὶ ἰδίᾳ ἐν τῇ «Ἐπιθεωρήσει τῶν δύο Κόσμων», διηγήσεις τῶν ταξιδίων αὐτοῦ καὶ μυθιστορήματα, ὧν τὰ πλεῖστα ὑποθέσεις εἶχον τὰ ἦθη καὶ ἔθιμα τῶν λαῶν τῆς Ἀμερικῆς καὶ τοῦ Μεξικοῦ· πολλὰ τῶν διηγημάτων αὐτοῦ ἔγραψεν ἰδίως διὰ παῖδας καὶ ἐφήβους, ἀπὸ δὲ τοῦ 1871—1873 μετέφερε καὶ τῆς συντάξεως τῆς πολιτικῆς ἐφημερίδος «Γαλλίας», γράφων τὰς θεατρικὰς αὐτῆς ἐπιφυλάδας.

Ὁ Λουκιανὸς Βιάρ ἔγραψε πολλὰ, ἔμμετρα τε καὶ πεζὰ· ἐκ τῶν ἔργων δ' αὐτοῦ ἀνήκει εἰς τὴν σχολὴν ἐκείνην τῶν μυθιστοριογράφων, οἵτινες ὑπὸ τὸ ἕλαφρόν καὶ ἐπαγωγὸν περίβλημα τοῦ διηγήματος ζητοῦσι νὰ διαδώσωσιν εἰς τὸ πολὺ κοινὸν ποικίλας ἐπιστημονικὰς γνώσεις, ἀποβλέποντες οὐχὶ ἀπλῶς εἰς τὴν τέρψιν, ἀλλὰ μᾶλλον εἰς τὴν ὠφέλειαν τῶν ἀναγνωστῶν. Τὸ εἶδος τῶν ἔργων αὐτοῦ διαφέρει μὲν πως τοῦ ὑπὸ τοῦ διασήμου Ἰουλίου Βέρν ἐγκαινισθέντος καὶ ἐπιτυχῶς καλλιεργηθέντος, ἀλλ' ἡ αὐτὴ καὶ τούτου περὶ τὴν εὐρεσιν καὶ ἐκτέλεσιν ἐπιτυχία, ἡ χάρις καὶ ἡ ἀφέλιμα τοῦ ὕφους περιβάλλουσι τὰ ἔργα του διὰ τοιοῦτων θεληγῶν, ὥστε οὐ μόνον ἐν Γαλλίᾳ εἰσὶν ἐπιζήτητα, ἀλλὰ καὶ εἰς ἄλλας εὐρωπαϊκὰς γλώσσας μεταφρασθέντα δικαίως ἤξιωθησαν ἐπιτυχίας. Διότι τὰ ἔργα τοῦ Biart δὲν ἔχουσι μόνον τὴν ἀξίαν, ἣν περιποιεῖ εἰς αὐτὰ ἡ συγγραφικὴ αὐτοῦ τέχνη, ἀλλὰ καὶ τοῦτο τὸ ἐξαιρετικὸν πλεονέκτημα, τὴν ἀληθειαν τῆς ἱστορίσεως καὶ περιγραφῆς, ἣν ἐξ αὐτοψίας καὶ μακρᾶς διατριβῆς ἐν τοῖς τόποις, οὓς περιγράφει, προσεκτήσατο, καὶ ὧς καλλιτέχνης γινώσκει νὰ παρεισάγῃ εἰς τὰ διηγήματα αὐτοῦ. Διὰ ταύτας δὲ τὰς ἀρετὰς τῶν ἔργων του καὶ ἐβραβεύθη ὑπὸ τῆς γαλλικῆς Ἀκαδημείας, ἀξιοθεῖς τοῦ ἄλλου Μ ο ν τ ο ῦ ν.

Σ. τ. Δ.

## ΤΟ ΑΚΟΥΣΙΟΝ ΤΑΞΕΙΔΙΟΝ

[Μετάφρασις ἐκ τοῦ γαλλικοῦ].

Α'.

*Εἰς Βατινιώλην.*

— Εἰς ὑγείαν σου, καλὴ μου Βοαζολῆ!

— Εἰς ὑγείαν σου, ἀγαπητέ μου Πινσῶν!

Οἱ δύο συνδαιτυμόνες καθήμενοι εἰς τὸ ἐστιατόριον οἰκίας τινὸς ἐν τῇ ὁδῷ Νολλέ, ἔπιον βρα-

δέως καὶ ἀπέθηκον τὰ ποτήρια, κατὰ τὸ ἦμισυ μόνον κενωθέντα, ἐπὶ τῆς τραπέζης. Ἦτο χεϊμῶν· λεπτὴ βροχὴ ἐπιπτεν ἔξω καὶ εἰς τὴν ἐστίαν τρεῖς δαυλοὶ ἐσπινθηράκιζον συρίζοντες. Ὁ κύριος Πινσῶν, ὁ ξενίζων, ἦτο ἀνὴρ μετρίου ἀνασῆματος, ῥωμαλέος, ἔχων ὄμμα ζωρὸν, κόμην οὐλῆν, φυσιογνωμίαν εὐφυᾶ καὶ στόμα μειδιδῶν· ὁ ξενιζόμενος Βοαζολῆς ὑπερέβαινε τὸν ἄλλον εἰς τὸ ἀνάστημα καθ' ὅλον τὸ ὕψος τῆς κεφαλῆς, τὰ δὲ χαρακτηριστικὰ αὐτοῦ, εἰ καὶ πλεον ἔντονα, πλεον σοβαρὰ ἢ τὰ τοῦ κυρίου Πινσῶν, ἔφερον ἐν τούτοις τὸν τύπον τῆς αὐτῆς εἰλικρινείας καὶ ἀγαθότητος. Οἱ δύο φίλοι, καθὰ τὸ ἐξωτερικὸν αὐτῶν ἐδείκνυεν, εὐρίσκοντο εἰς τὴν ἀκμὴν τῆς ἡλικίας καὶ πᾶς τις θὰ ἐδίσταζε νὰ ἐλάβῃ οἰονδήποτε τῶν δύο τεσσαρακοντούτη.

Ἀπέθηκον λοιπὸν τὰ ποτήρια ἐπὶ τῆς τραπέζης, καὶ ἔκαστος αὐτῶν, ὥστε ἀφρηρημένος, ἐκύτταζε σιωπηλὸς τὸ πρὸ αὐτοῦ πινάκιον.

— Δὲν τρώγεις πλέον; ἠρώτησεν ὁ Πινσῶν.

— Ὅχι· ὁμολογῶ ὅτι δὲν ἔχω ὄρεξιν.

— Νὰ σὲ πάρῃ ἡ ὀργή, Βοαζολῆ!

— Εὐχαριστῶ, φίλε μου· ἀλλὰ διατί αὐτὴ ἡ εὐχή;

— Ἄν δὲν ἀπατώμαι, ἐπανελάθεν ὁ Πινσῶν, παρήλθον τριάκοντα δύο ἔτη, ἢ περίπου τόσα, μέχρι σήμερον, ἀφότου ἡ καλὴ μου μήτηρ, δακρυστα σχεδὸν ὡς ἐγὼ, με ὠδήγησεν εἰς τὸ Λύκειον τῆς Ἁγίας Βαρβάρας.

— Τριάκοντα δύο ἔτη! ἐπανελάθεν ὁ Βοαζολῆς· ὦ, πῶς περὶ γρήγορα ὁ καιρὸς!

— Δὲν εἶχον πολὺ θῆρος τὴν ἡμέραν ἐκείνην, ἐπανελάθεν ὁ Πινσῶν. Εἶχον ζῆτει πάντοτε σιμὰ εἰς τὴν μητέρα μου καὶ αἴφνης βιαίως ἔβλεπον ἐμαυτὸν μεταφερόμενον εἰς αἴθουσαν πλήρη μαθητῶν, οἵτινες πάντες μ' ἐθεώρουν μετὰ χαιρεκακίας.

— Ὅχι· ὄλοι, εἶπεν ὁ Βοαζολῆς.

— Ἀληθῶς, ἦσο καὶ σὺ μεταξὺ αὐτῶν. Εἰς τὴν ὠραν τῆς ἀναφυγῆς μετέβην βαρύθυμος καὶ περιεφερόμην περίξ τῆς θύρας, ἐξ ἧς ἡ μήτηρ μου ἀπῆλθεν. Οἱ ἄλλοι μὲ ἠκολούθουν, ἐπιθύριζαν, με ἐξήταζον, ὁμοιάζον βεβαίως πρὸς ἄγριον πτηνόν. Οἱ θαρραλέωτεροι τῶν μελλόντων συντρόφων μου μοὶ ἀπέτεινον πλείστας ἐρωτήσεις, ἐγὼ δὲ εἰσίγων. Εἰς μαθητῆς μεγάλος ἦλθε καὶ με ἔσπρωξεν, ἀφοῦ πρότερον με ἐπερίπαιξε, διὰ νὰ με δοκιμάσῃ

κατὰ τὴν συνήθειαν. Ἡ πυγμὴ μου δὲν ἦτο κατωτέρα τῆς ἰδικῆς του, ἀλλ' ἤσθανόμην ὅτι ἤμην ἀπομεινωμένος, μακρὰν τῆς φωλαῶς μου, καὶ εἶχα περισσότερον πόθον ν' ἀναχωρήσω παρὰ νὰ κτυπηθῶ. Σὺ ἦσο ἀπὸ τριῶν ἡδὴ μηνῶν, Βοαζολῆ, εἰς τὸ Λύκειον τῆς Ἁγίας Βαρβάρας, καὶ ἐλογίζεσο πλέον ἀρχαῖος μαθητής. Ἐδράμε, διεσκόρπισε τοὺς βασιανιστάς μου, μὲ ἔλαβες ὑπὸ τὴν προστασίαν σου καλ. . . Λοιπὸν. . . εἰς ὑγείαν σου, ἀγαθὲ μου Βοαζολῆ!

— Εἰς ὑγείαν σου, φίλτατέ μου Πινσῶν.

Μετὰ τὴν δευτέραν ταύτην πρόποσιν οἱ δύο φίλοι ἀπέμειναν ἐκ νέου σιωπηλοὶ καὶ ρεμβάζοντες.

— Εἰς τοιαύτας ὥρας, ἐπανελάβεν ὁ Πινσῶν, δπόταν θλιψίς τις πιέξῃ τὴν καρδίαν, ἀρσεκόμεθα νὰ δμιλῶμεν περὶ τοῦ παρελθόντος. Καυμένον Λύκειον! ἐξήσαμεν ἐκεῖ μέσα ἐννέα ἔτη, Βοαζολῆ, ἀκολουθοῦντες ἀλλήλους ἀπὸ τάξεως εἰς τάξιν, καὶ σοὶ διεφιλονείκησα τὸ πρῶτον βραβεῖον μέχρι τῆς ἡμέρας καθ' ἣν, χάρις εἰς τὰς γραπτὰς ἐκθέσεις σου, σοὶ ἀπενεμήθη.

— Αὐτὸ ἦτο τυχερὸν, Πινσῶν.

— Ὅχι' συνέτεινε καὶ ἡ εὐφύια σου καὶ ἡ ἐπιμέλειά σου. Ἡ τύχη ἐπισκέπτεται τοὺς κοιμωμένους, ἀλλ' ἡ μάθις εἶνε ἄλλο πρᾶγμα. Ἡ μάθις ἀποκτάται μόνον διὰ τοῦ κόπου, διὰ τῆς μελέτης, διὰ τῆς ἀγρυπνίας. Ἐνθυμεῖσαι τὴν ἡμέραν καθ' ἣν ἐξήλθομεν ἀπολυθέντες ἐκ τῆς Ἁγίας Βαρβάρας;

— Ναί' ἐπήγαμεν πρῶτον καὶ ἐξυρίσθημεν διὰ νὰ παρουσιασθῶμεν ὅσον τὸ δυνατὸν εὐπροεπέσοι εἰς τὴν Κεντρικὴν Σχολήν.

— Ὅποθεν ἐξήλθες, πρῶτος κατὰ τὴν τάξιν.

— Καὶ σὺ δούτερος, ὅπου εἶνε τὸ ἴδιον.

— Μετὰ τὴν ἐκ τῆς Κεντρικῆς Σχολῆς ἐξοδον ἡμῶν, ἐπανελάβεν ὁ Πινσῶν, ὁ διευθυντὴς μὰς ἐτοποθέτησεν εἰς τὰ γραφεῖα τῶν Ἀνατολικῶν σιδηροδρόμων, μὲ τὴν ὑπόσχεσιν ταχείας προαγωγῆς. Ὄρισθημεν τότε νὰ μὴ χωρισθῶμεν. . .

— Ἀπόλεσας τὴν μητέρα σοῦ τότε, Πινσῶν, καὶ εἶχες ἀνάγκην τῆς φιλίας μου. Δύο ἔτη μετὰ ταῦτα ἀπέθνησκε καὶ ἡ ἰδική μου μήτηρ, ἡ σοργὴ σου δὲ τότε μοὶ ἀνταπέδωκε μετὰ τοῦ τόκου ὅ,τι ἡ ἰδική μου σὲ εἶχε δανείσει.

Δάκρυ ἐπέλαμψε συγχρόνως εἰς τὰ ὄμματα τῶν δύο φίλων. Ἠγέρθησαν ἀποτόμως καὶ εἰσῆλθον εἰς μικρὰν αἴθουσαν, ὅπου γραῖα ὑπηρέτρια εἶχε πρὸ ὀλίγου ἀνάψει λαμπρὸν πῦρ. Ἐκάθισαν ἐκεῖ παρὰ μικρὸν τραπέζιον, ἐφ' οὗ ἔκειτο προχθὴ καφέ. Ὁ Πινσῶν, ἐξακολουθῶν τὴν συνδιάλεξιν, ὡς ἂν μὴ εἶχε διακοπῆ, ἐπανελάβε·

— Συνεφώνησαμεν νὰ μὴ χωρισθῶμεν ποτὲ, Βοαζολῆ, καὶ τώρα σὺ ἀναχωρεῖς.

— Εἶνε ἀνάγκη, Πινσῶν. Καὶ σὺ αὐτὸς, ἐνθυμήθητι, δούκις καὶ ἂν συνεζητήσαμεν ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου, ἐπὶ τέλους ἐπέισθης καὶ ἐνέκρινας τὸ σχέδιόν μου.

— Διότι ἡ στιγμή τῆς ἀναχωρήσεως ἦτο εἰσέτι μακρὰν καὶ ἐνόμιζον ὅτι οὐδέποτε θὰ ἤρξετο.

— Ἀπὸ δεκαπέντε ἐτῶν, ἐπανελάβεν ὁ Βοαζολῆς, σήπομαι ἐν τῇ ταπεινῇ θέσει, ἥτις ὡς ἐπίστευσα κατὰ τὴν ἐναρξίν τοῦ σταδίου μου, ἐμελλε νὰ μοὶ χρησιμεύσῃ ὡς ὑπόβαθρον ὅπως προαχθῶ μέχρις ἀνωτέρων ὑπουργημάτων.

— Οὐδέποτε σὲ ἐξετίμησαν ἐπαξίως.

— Ὅχι, φίλε μου, ἀλλ' οἱ ἱκανοὶ εἶνε πάντοτε πολλοὶ εἰς τὸν τόπον μὰς καὶ αἱ πρῶται θέσεις εἶνε ὀλίγαι. Δὲν ἔσχον, ὡς δὲν ἔσχες καὶ σὺ ἐπίσης, ἓνα προστάτην, ὅπως, ἰστάμενος αὐτὸς ἐπὶ τῆς κορυφῆς τῆς κλίμακος, μοὶ διευκολύνῃ τὴν ἀνάβασιν καὶ μὲ καθιστᾶ ἱκανὸν νὰ δεικνύω τὴν ἀξίαν μου. Οὐχ ἦττον ἂν εἶχον καὶ ἐγὼ καθὼς σὺ μικρὰν περιουσίαν. . .

— Ὅταν ἐκληρονόμησα τὸ ἐκ πέντε χιλιάδων φράγκων ἐτήσιον εἰσοδήμα μου, σοὶ ἐδήλωσα ὅ,τι καὶ τώρα σοὶ λέγω, ὅτι τὸ ἡμισυ τοῦ εἰσοδήματος αὐτοῦ σοὶ ἀνήκει.

— Βεβαιώθητι, Πινσῶν, ὅτι ἀπεδέχθην τὸ ἡμισυ αὐτὸ καὶ θὰ ἔλθω ἴσως ἡμέραν τινὰ νὰ σοὶ τὸ ζητήσω. Ἐν τῷ μεταξὺ θὰ προσπαθήσω ν' ἀποκτήσω καὶ ἐγὼ τὴν ἀνεξαρτησίαν ἐκείνην, ἥτις σοὶ ἐπιτρέπει νὰ ἐργάζεσαι κατὰ τὸ δοκοῦν. Ἐδῶ σοὶ ἐπαναλαμβάνω, τὸ στάδιον εἶνε κλειστόν· ὑπάρχουσι πολλοὶ κλητοὶ καὶ ἐκλεκτοὶ ὀλίγοι. Ὁ ἐκτραγεὶς ἐσχάτως εἰς τὰς Ἡνωμένας Πολιτείας πόλεμος ἀνοίγει νέον εὐρὸν στάδιον εἰς τοὺς ἀνθρώπους τοῦ ἐπαγγέλματος μὰς. Θέλω νὰ ὑπάγω καὶ ἐγὼ ἐκεῖ πρὸς εὐρεσιν τῆς τύχης. Ὄριστα δέκα ἔτη τῆς ζωῆς μου ὅπως κερδίσω ποσὸν τι, ἐκ τοῦ εἰσοδήματος τοῦ ὁποίου νὰ δύναμαι νὰ ζῶ μετὰ τὸ πέρας τῆς προθεσμίας ταύτης, πτωχὸς ἢ πλούσιος, θὰ ἐπιστρέψω.

— Καὶ τὰ δέκα ταῦτα ἔτη, ἅτινα μοὶ ἀφαιρεῖς, θὰ μοὶ τὰ ἀποδώσης πάλιν ἄρα γε; Ὅθ' ἐπαινίδωμεν ἄρα ἀλλήλους; Μήπως ἐγὼ εἶμαι ἀθάνατος; μὴ εἶσαι σὺ;

— Συνεφώνησαμεν νὰ γυυθῶμεν ὁμοῦ, Πινσῶν, εὐθύμως διὰ τελευταίαν φοράν. Ἄς σκεπτόμεθα λογικῶς, δὲν εἶνε καιρὸς πλέον νὰ ὀπισθοδρομήσω. Ὅφείλω ν' ἀναχωρήσω αὐριον καὶ θ' ἀναχωρήσω.

Ἐμπρὸς, γέμισε τὸ ποτήριόν μου ἀπὸ τὸ παλαιόν σου κοιτάκ. Εἰς ὑγείαν σου!

Τὴν φράζαν ταύτην τὰ μικρὰ ποτήρια ἐκενώθησαν ταχέως. Ὁ κ. Πινσῶν, παρὰ τὴν συνήθει νηφαλιότητά του, ἠθέλησε νὰ πῆναι καὶ ὑπὲρ τοῦ καλοῦ ταξειδίου τοῦ φίλου του, καὶ ὑπὲρ τῆς εὐτυχίας αὐτοῦ καὶ ὑπὲρ τῆς ταχείας ἐπανόδου του. Οἱ δύο συνδαιτυμόνες, ὧν κατὰ βάθος ὁ χαρακτήρ ἦτο φαιδρὸς, ἐπανεῦρον μικρὸν κατὰ μικρὸν τὴν ζωηρότητα των ὀμιλοῦντες περὶ τῶν εὐτυχῶν χρόνων τῆς νεότητός των. Τὰ ἐνθυμεῖσαι διεσταυροῦντο· κατ' ἀρχὰς ἐμειδιῶν, ἀλλ' ἐπὶ τέλους ἐγέλων θορυβωδῶς. Τὰ τρία ἢ τέσσαρα ποτήρια, ἅτινα ἐρρόφησαν ὅπως ἐκ νέου ἐπαναλάβωσι τὰς

συνήθεις εσχάς, συνήργησαν ἀναμφιδόλως ὅσον καὶ αἱ φαιδραὶ ἀναμνήσεις ὅπως ἀνακτήσῃ τὴν εὐθυμίαν τῶν οἱ δύο ἀρχαῖοι συμμαθηταί.

— Ἄν ἦσαι πράγματι ἀληθῆς φίλος μου, ὅπως διατείνεσαι, εἶπεν ἀφρονιδίως ὁ Βοαζολῆς φέρων τὸ ποτήριον μεταξὺ τῶν ὀφθαλμῶν καὶ τῆς λυχνίας ὥστε ἰέλων νὰ θαυμάσῃ τὴν διαύγειαν τοῦ ἐν αὐτῷ περιεχομένου ποτοῦ, θὰ μὲ συνάδεις αὐριον...

— Εἰς τὸν σταθμὸν; ἀνέκραξεν ὁ Πινσῶν. Πῶς ἠδυνήθης νὰ πιστεύσης ἐπὶ μίαν στιγμὴν καὶ μόνην ὅτι θὰ παρέλειπον τὸ καθήκον αὐτό!

— Ὅχι βεβαίως; ἀλλ' ὅταν λέγω νὰ μὲ συνοδεύσης...

— Μήπως σκέπτεσαι νὰ μὲ πάρῃς μαζί σου εἰς Νέαν Ὑόρκην;

— In medio veritas, ὡς ἐλέγομεν ἐν τῇ Ἁγίᾳ Βαρβάρα, ἐπανελάθε ἀποφθεγματικῶς ὁ Βοαζολῆς. Ἰδόμεν, Πινσῶν, σὺ εἶσαι ἐλεύθερος, δὲν ἔχεις θέσιν τινά, οὐδὲ σύζυγον οὐδὲ τέκνα, τίποτε τέλος πάντων διὰ νὰ σὲ κρατῇ εἰς τὴν οἰκίαν σου, τὸ δὲ Καλαὶ ἀπέχει ἐπὶ τὰ μόνον ὥρας τῶν Παρισίων.

— Χοῦμ!.. εἶπεν ὁ Πινσῶν, κλέπτεις τὴν ἰδέαν μου; ὅ, τι ἐπιθυμεῖς κυροῖται πρὸς πολλοῦ εἰς τὸ πνευμά μου, ἐσκεπτόμην δὲ πρὸς μεγίστην ἐκπληξίν σου νὰ λάβω θέσιν καὶ ἐγὼ μαζί σου ἐπὶ τῆς μελλούσης νὰ σὲ μεταφέρῃ εἰς τὰ σύνορα ἀμαξοστοιχίας.

— Εὖγε! ἀνέκραξεν ὁ Βοαζολῆς; αὐτὸ ἐσκεπτόμην καὶ ἐγὼ, καὶ πῖνω ὑπὲρ τῆς ἰδέας σου. Μόνον θὰ μοι παραδεχθῆς ὅτι οὐδὲν μοι παρεχώρησες, ἀφοῦ ἡ ἀπόφασίς σου ἦτο ἡδὴ εἰλημμένη. Τί θὰ σοὶ ἐστοίχιζεν ἂν ἐμῆκυες τὸν περιπάτον αὐτὸν μέχρι τοῦ Λονδίνου, τὸ ὅποιον δὲν εἶδες; διότι σὺ, ὡς γνήσιος Πηρισινὸς πεισματάρης, δὲν ἐξῆλθες ποτὲ τῆς πόλεως.

— Εἶδον τὰς Βερσαλλίας, ἀπήντησε μετὰ σοβαρότητος ὁ Πινσῶν.

— Συνόδουσον με μέχρι Λονδίνου.

— Διατί ὄχι μέχρι Λιβερπούλης; ἀνέκραξεν ὁ μηχανικὸς ἐγειρόμενος δι' ἐνὸς ἄλματος.

— Αὐτὸ ἐσκεπτόμην καὶ ἐγὼ, ἐπανελάθον ἡσύχως ὁ Βοαζολῆς; διατί ὄχι μέχρι Λιβερπούλης; Ὅθ' ἴδῃς κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον εἰς ὀλίγας ἡμέρας τὴν θάλασσαν, τὴν Μεγάλην Βρετανίαν, τὴν πρωτεύουσαν αὐτῆς, ἐν τῶν μεγαλειτέρων βιομηχανίων αὐτῆς κέντρον, καὶ περιπλῆον τὰ ὄρατιον ἀτμόπλοιοι «Καραθῆν» ἐπὶ τοῦ ὁποῖου μέλλω νὰ ἐπιβιβασθῶ. Εἴμεθα σύμφωνοι;

— Ἄλλὰ σὺ ἀναχωρεῖς αὐριον τὴν ἐνάτην.

— Τὴν ἐνάτην καὶ τέταρτον, φίλε μου.

— Ἐγὼ ἀνάγκην ἐνὸς διαβητηρίου.

— Τί θὰ τὸ κάμῃς; Τὰ διαβητήρια κατηργήθησαν.

— Θέλω ἓνα κιβώτιον.

— Ἀνάθεμα! τί τὰ θέλεις τόσα; σοὶ χρειάζεται μόνον εἰς σάκκος, δύο ὑποκάμισα, ἄλλα τόσα μανδήλια καὶ ἐν ζεῦγος κλιτσῶν.

— Ἄλλ' ἔχω μίαν συνέντευξιν μὲ τὸν Βιολλέ-Λεδουκ μεθαύριον.

— Ἐχεις καιρὸν ὀκτώ ὥρας ἕως αὐριον ὅπως τῷ γραφῆς ὅτι ἀναχωρῶν αἴφνης ἀναγκάζεται ν' ἀναβάλῃ τὴν συνέντευξιν ἐπὶ ὀκτὼ ἡμέρας.

— Καὶ ἂν δυταρσπηθῇ;

— Ὅθ' τῷ περᾶσῃ ἡ δυσαρέσκεια, ὅταν μάθῃ πρὸ πάντων τὸ αἴτιον τῆς ἀπουσίας σου.

— Ἄλλὰ...

— Αἶ λοιπὸν, εἰπέ μοι τὴν τελευταίαν σου γνώμην, Πινσῶν, διότι εἶνε ἀργὰ πλέον.

— Ἀναχωρῶ, εἶπεν ὁ μηχανικὸς.

— Ἦμην βεβαίως, ἀνέκραξεν ὁ Βοαζολῆς, ἐναγκαλιζόμενος τὸν φίλον αὐτοῦ μετὰ παραφορᾶς. Ἄς πῶμεν ἄλλην μίαν φορὰν εἰς τὴν ὑγειάν σου, καλέ μου Πινσῶν.

— Πῖνω ὑπὲρ τῆς φιλίας μας, Βοαζολῆ.

— Αὐριον εἰς τὸν σταθμὸν τοῦ Βορᾶ.

— Εἰς τὰς ἐννέα, εἴμεθα σύμφωνοι;

— Καληνύκτα!

— Καληνύκτα!

Μετὰ τὰ ἀναχώρησιν τοῦ φίλου του ὁ κ. Πινσῶν, περιήλθε πολλάκις τὴν μικρὰν αἴθουσαν καὶ ἀκολούθως εἰσῆλθεν εἰς τὸν κοιτῶνά του. Ἦνοιξε τὴν ἱματιοθήκην του καὶ ἐθεώρησε πρὸς στιγμὴν τὰ ὑποκάμισά του, τὰς κνημιδὰς του, τὰ μανδήλιά του, συμμετρικῶς καὶ φιλοκάλως τοποθετημένα ὑπὸ τῆς γαίας αὐτοῦ ὑπηρεστρίας Μαργαρίτας, ἐτόλμησε δὲ ἐπὶ τέλους ν' ἀναγαίλῃ πρὸς αὐτὴν τὸ ταξίδιον, ὅπερ προὔτίθετα νὰ ἐπιγερῆται. Ἡ κυρὰ-Μαργαρίτα, ἀπὸ δέκα ἐτῶν ἤδη ὑπηρετοῦσα τὸν κ. Πινσῶν καὶ μηδέποτε ἰδοῦσα αὐτὸν ἀπουσίασαντα οὐδ' ἐπὶ εἰκοσιτέσσαρας ὥρας, ἐνόμισε κατ' ἀρχῆς ὅτι ἐπρόκειτο περὶ ἀστειοτήτος.

— Φέρε μου ἓνα ὀδοιπορικὸν σάκκον, τῆ εἶπεν ὁ κύριός της; θέλω νὰ ἐτοιμάσω ἐγὼ τὴν ἀποσκευὴν μου.

— Ὅδοιπορικὸν σάκκον; ἐπανελάθε ἡ γραῖα θεράπκινα, καὶ ποῦ νὰ τὸν εὔρω, κύριε; Ποτὲ δὲν εἶδα κανένα ἐδῶ μέσα.

Ἡ Μαργαρίτα ἔλεγε τὴν ἀλήθειαν. Ὁ κύριος Πινσῶν, ὑπάλληλος ἐν τῷ σταθμῷ τῶν Παρισίων ἢ τοῦ Παντὲν, ἐφ' ὅλα τὰ ἔτη καθ' ἃ ἠύρισκετο ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ τῶν ἀνατολικῶν σιδηροδρόμων οὐδὲν ἄλλο εἶχεν ἴδει ἐκτὸς τῆς γενεθλίου αὐτοῦ πόλεως, εἰμὴ τὸ Σκίν-Κλου, τὰς Βερσαλλίας καὶ τὸ Σατώ-Θιερρῶ, ὅπου διῆλθεν ἡμέρας τινὰς μετὰ τοῦ Βοαζολῆ, ἀσχολουμένου τότε περὶ τὴν κατασκευὴν ἐνὸς ὑδραγωγείου. Ἐσφυρῶνησαν λοιπὸν ἔνα τὴν ἐπαύριον λίαν πρῶτ', περὶ τὰς ἐπτὰ δηλαδὴ, ἡ Μαργαρίτα μεταβῆ καὶ ἀγοράσῃ ἓνα ὀδοιπορικὸν σάκκον καὶ ἓνα μικρὸν μάρσιπον.

Τὸ μεσονύκτιον εἶχεν ἤδη πρὸ πολλοῦ ἠχῆσει, καὶ ὁ κ. Πινσῶν ἠγρύπνει ἔτι. Τὸ οὐτῶ ἀφρονιδίως ἀποφασισθὲν ταξίδιον αὐτὸ τὸν ἐστενοχώρει κάπως.

— Τέλος πάντων, εἶπε καθ' ἑαυτὸν, αὐτὸ θὰ μὲ κάμῃ νὰ κινηθῶ καὶ κομμάτι, διότι ἀρχίζω νὰ γηράζω. Πόσῃ μεταβολῇ θὰ ἐπιφέρῃ εἰς τὸν βίον μου αὐτὴ ἡ ἀναχώρησις τοῦ ἀγαθοῦ Βοαζολῆ! Χαίρετε πλέον συζήτησεις, καὶ ἀπὸ κοινοῦ ἐργασίαι, καὶ παιγνίδια τοῦ ζατρίκιου καὶ τοῦ δομινού, καὶ μακρὰ τοῦ χειμῶνος συνομιλίαι καὶ περίπατοι τοῦ θέρου, καὶ . . . Ἄμ' αὐτός; . . . πῶς θὰ κάμῃ χωρὶς ἐμέ; . . .

Ἐπὶ τέλους ὁ μηχανικὸς ἀπεκοιμήθη.

Τὴν ἐπαύριον, εἰς τὰς ἐννέκ' καὶ δεκαπέντε λεπτά τῆς πρωΐας, ὁ κ. Πινσὼν καὶ ὁ φίλος αὐτοῦ ἀνῆρχοντο ἐπὶ τῆς ἀμαξοστοιχίας τοῦ Καλαί.

Τὸ ἔδαφος ἤστραπτεν ὑπὸ τὰς ἀκτῖνας τοῦ θερμοῦ ἥδη ἡλίου. Οἱ δύο μηχανικοὶ ἔμελλον νὰ φθάσωσι εἰς Λονδίνον περὶ τὴν δεκάτην τῆς ἐσπέρας, νὰ διαμείνωσιν ἐκεῖ τρεῖς ἡμέρας καὶ νὰ μεταβῶσι κατόπιν εἰς Λιβεροπούλιν. Ἐν τῇ πόλει ταύτῃ ὁ Βοαζολῆς θὰ ἐπεδιδάχθητο ἐπὶ τοῦ Καλαί. Ἐνῶ δὲ αὐτὸς θὰ ἔπλεεν πρὸς τὴν Ἀμερικὴν ὅπου ὁ Οὐάσιγκτων ἵδρυσεν τὸ πρότυπον τῶν Δημοκρατιῶν καὶ ὁπόθεν ἐπανήρχοντο ἄλλοτε οἱ ἑκατομμυριοῦχοι θεοὶ, ὁ κύριος Πινσὼν θὰ ἐπανήρχετο ἡσυχῶς εἰς Παρισίους.

#### Β'

##### Μεταξὺ Παρισίων καὶ Λονδίνου.

Οἱ δύο φίλοι ἀφίκοντο εἰς Καλαί, τὸ ἀρχαῖον Caletum τῶν Ῥωμαίων, περὶ τὴν πέμπτην ὥραν τῆς ἐσπέρας. Μόλις ἔσχον καιρὸν νὰ φάγωσιν ὀλίγον, τῇ συμβουλῇ δὲ τῆς προϊσταμένης τοῦ ἐστιατορίου κυρίας, ὁ Πινσὼν ἐρρόφησε μετὰ τὸ φαγητὸν ἕν γρόφ' ἐκ ρωμίου, φάρμακον εἰδικὸν ἀλάνθαστον κατὰ τῆς ναυτίας. Δέκα λεπτά μετὰ ταῦτα ὁ μηχανικὸς ἐπεδιδάχθητο ἐπὶ τοῦ ἀτμοπλοίου . . .

Ὁ Βοαζολῆς δὲν ἐγίνωσκε τὴν Μάγλην, εἶχεν ὅμως ταξειδεύσει ἐν τῇ Μεσογείῳ, καὶ τοῦτο ἀπέδιδεν αὐτῷ πρὸς στιγμὴν ὑπερῶχην ἐξαιρετικὴν ἀπέναντι τοῦ φίλου του. Ὁ Πινσὼν, δι' ὃν ἡ μεγίστη τῶν ναυτικῶν ἐκδρομῶν ὑπῆρξε διασκεδασίς τις ἐν τῇ λίμνῃ Ἐγγιὲν, λαβοῦσα χώραν πρὸ δεκαετίας, ἐφαίνετο ἔκπληκτος διὰ τὰ ὅσα ἔβλεπε καινοφανῆ. Ὁ οὐρανὸς ἦτο συννεφώδης. Τὰ ὕδατα, μαστιζόμενα ὑπὸ τοῦ σφοδροῦ ἀνέμου, ἀνεκινούοντο σχηματίζοντα κύματα βραχέα, ὧν ἡ κορυφὴ ἐπεστέρετο δι' ὀλίγου ἀφροῦ. Ἡ αὐστρὰ καὶ μεταλλικὴ θέα τοῦ πρὸ τῶν ποδῶν αὐτοῦ ἐκτεινομένου ἀπεράντου ὕγρου στοιχείου, ἐνεποίει ἀνησυχίαν τινὰ εἰς τὸν κ. Πινσὼν. Ἐφρικίασεν ἐλαφρῶς καὶ ἀνεμνήσθη τῆς ἐν τῇ ὁδῷ Νολλέ θερμῆς αἰθούσης αὐτοῦ.

Ἐκατοστὺς ἐπιβατῶν παντὸς φύλου, πάσης ἡλικίας καὶ πάσης ἐθνικότητος, ἔτρεχε, συνεθλίβετο, διεσταυροῦτο, συνωθεῖτο ἐπὶ τοῦ στενοῦ καταστρώματος τοῦ ἀτμοπλοίου. Πλησίον τοῦ με-

γάλου ἴστου στερεῶς προσηρμοσμένη διὰ σχοινίων ἰσχυρῶν, ἀνυψοῦτο ἀμαξά ὁδοιπορικὴ, ἔχουσα θέσεις καὶ ἐπὶ τοῦ στεγάσματος αὐτῆς. Ἄγγλος τις ἐξυρισμένος, φέρων τὸν λαιμοδέτην καὶ τὰ χειρόκτια μεθ' ὅλης τῆς ἐπιμελείας, ἐφ' ἣ διακρίνεται ὁ μεθοδικὸς ἐκεῖνος λαὸς, προὐχώρησε, προηγούμενου θεράποντος ἐν οἰκοστολῇ, ὀδηγῶν μετ' εὐγενείας μεσήλικά τινα κυρίαν. Ὁ Ἄγγλος καὶ ἡ σύντροφός του πρὸς μεγίστην ἐκπληξίν τῶν λοιπῶν ἐπιβατῶν ἀνῆλθον ἐπὶ τῶν θέσεων τοῦ στεγάσματος τῆς ἀμαξῆς. Ὑπερέται ἀμφοτέρων τῶν φύλων προσήνεχον τότε κάτωθεν πρὸς τὸ εὐγενὲς ζεῦγος περιώρια, σκεπάσματα, πλακοῦντας, φιλάλας, ποτήρια, ζωοτροφίας ἱκανὰς καὶ διὰ μακρὸν ἔτι διάπλου.

— Πάντοτε πρακτικοὶ αὐτοὶ οἱ Ἄγγλοι! εἶπεν ὁ Πινσὼν· ἀλλὰ διατί τοποθετοῦνται ἐκεῖ ἑπάνω ἀπὸ τὴν ἀμαξάν των ἐνῶ ὁ ἄνεμος φυσᾷ τόσον ἐνοχλητικὸς; Ἐγὼ θὰ ἐτοποθετούμην καλλίτερα ζεστὰ ζεστὰ ἐντὸς τῆς ἀμαξῆς.

— Θέλουν νὰ παρατηρήσουν καλλίτερον τὴν τοπογραφίαν, εἶπεν ὁ Βοαζολῆς.

— Τὴν τοπογραφίαν! ἀνέκραξεν, ὁ Πινσὼν, δεικνύων τὴν πρὸ αὐτῶν ἐκτεινομένην δομομόρφον ἐπιφάνειαν.

— Λησμονεῖς ὅτι ἀπέχουμιν μόνον τριακότα χιλιόμετρα ἀπὸ τοῦ Δόβερ, ἐπανάλαβεν ὁ Βοαζολῆς, αἱ δὲ ἀκταὶ τῆς Ἀγγλίας θὰ φανῶσι πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν μας, μόλις ἀρχίσωμιν νὰ μὴ διακρίνωμιν πλέον τὰς ἀκτὰς τῆς Γαλλίας.

Τὸ ἀτμόπλοιον ἤρξατο κινούμενον· ὁ Πινσὼν καθήμενος παρὰ τὴν πρόμηνην τοῦ μικροῦ πλοίου ἔβλεπε τὴν γῆν ἀπομακρυνομένην.

— Καλὰ λέγουσιν οἱ ποιηταί, εἶπεν αἰφνης, ὅτι πάντοτε κανεὶ μετὰ πόνου ἐγκαταλίπει τὴν πατρίδα του. Καυμένη γηρὰ - Γαλλία! δὲν πιστεύω νὰ ὑπάρχῃ καμμία χώρα ὡσὰν ἐσέ. Διὰ νὰ πεισθῇ τις περὶ τούτου φθάνει μόνον νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν τὸ πλῆθος τῶν ξένων, οἵτινες ἐρχόμενοι νὰ τὴν ἐπισκεφθοῦν, μένουσιν καὶ ἀποκαθίστανται εἰς αὐτὴν.

— Λησμονεῖς τὴν ἐλευθέραν Ἀμερικὴν, Πινσὼν. Ἐκατοστὺς χιλιάδων μεταναστῶν μεταβαίνουσιν εἰς τὴν γῆν ἐκείνην τῆς ἐπαγγελίας.

— Σέβουμαι τὴν Ἀμερικὴν, Βοαζολῆ, καὶ ἀφοῦ ὑπάρχεις σὺ νὰ διαμείνης εἰς αὐτήν, ἀρκεῖ αὐτὸ διὰ νὰ μοὶ ἦνε ἱερὰ. Ἀλλὰ τὰς χιλιάδας τῶν μεταναστῶν ὠθεῖ πρὸς τὰς φιλοξένους ἐκεῖνας ἀκτὰς ἡ ἀνάγκη καὶ ὄχι ἄλλο τι. Εἰς τὴν χώραν μας ἀπεναντίας ἔλκουσι τοὺς Ἑυρωπαίους, τοὺς Ἀσιανούς, τοὺς Ἀμερικανούς, τοὺς κατοίκους τῆς Ὠκεανίας τὰ ἐξηγενησιμὰ ἦθη, ἡ κοινωνικότης, ὁ καλοῦ ἄγαθος χαρακτήρ ἡμῶν, τὰ μουσεῖά μας, τὰ σχολεῖά μας, καὶ αὐτὴ προσέτι ἡ μαγειρικὴ καὶ ἡ φιλόσοφος Γαλλία, μόλις πρὸ ἐνὸς τετάρτου τῆς ὥρας σὲ ἐγκατέλιπον, πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν μου ἀκόμη φαίνονται αἱ ἀκταὶ σου καὶ ἐν τούτοις ἰ-



δου, ἀρχίζω ἀπὸ τώρα νὰ φοβοῦμαι μὴ δὲν σὲ ἐπανίδω.

Ὁ Πινσὼν εἰσήγησε καὶ ἐθεῖτο ἐξαφρανίζόμενα ἐντὸς τῆς δολίχης ὀλίγον κατ' ὀλίγον τὸν φάρον, τὸ εὐχαρὶ κωδωνοστάσιον τοῦ Δημαρχείου, τὸν ναὸν τῆς Παναγίας, ἅπαντα ταῦτα μνημεῖα, ἐφ' οἷς ἐπαίρονται οἱ κάτοικοι τοῦ Καλαί. Ὁ Πινσὼν, εἰ καὶ δὲν ἐξῆλθέ ποτε τῶν Παρισίων, ἦτο ἐν τούτοις οὐ μόνον δεξιὸς μηχανικὸς, ἀλλὰ καὶ ἀνθρωπος εὐπαιδευτός, γινώσκων τὴν ἱστορίαν καὶ τὴν γεωγραφίαν, καὶ κατέχων πρὸς τοὺς ἄλλοις καὶ εὐρείας ζωολογικὰς γνώσεις. Ἀνεμνήσθη λοιπὸν ὅτι τὴν πόλιν ταύτην τοῦ Καλαί, ἧς μόλις διέκρινε τὰ φῶτα, ἐπολιόρησε τὸ 1347 Ἐδουάρδος Γ' ὁ βασιλεὺς τῆς Ἀγγλίας, ἐκλείσθη δὲ αὕτη τότε διὰ τῆς ἀφοσιώσεως ἣν ἔδειξεν ὁ Εὐστάθιος Σαρμπιέρρος. Μετὰ δύο αἰώνων δουλείαν, τὴν πιστὴν ἀπομείνασαν ἀείποτε τῇ Γαλλίᾳ πόλιν ταύτην ἀνέκτησεν ὁ ἀνδρεῖος Φραγκῆσκος Γυίζης, περιβόητος ἤδη διὰ τὴν λαμπρὰν ὑπεράσπισιν τοῦ Μετ-ζ καὶ διὰ τὴν ἐν Ῥεντὺ μάχην.

Ὁ μηχανικὸς, ἐστραμμένος πάντοτε πρὸς τὴν ἀκτὴν, ἐκοινοποιεῖ τὰς ἀναμνήσεις ταύτας πρὸς τὸν φίλον του, ὅστις τὰς συνεπλήρου διὰ τῶν ἰδίων ἐντυπώσεων καὶ παρατηρήσεων. Βαθμηδὸν ὅμως ὁ Βοτζολῆς ἤρχισε ν' ἀπαντᾷ διὰ φράσεων βραχυεῶν, διὰ μονοσυλλάβων καὶ τέλος εἰσήγησεν.

Ὁ Πινσὼν κλίνας πρὸς αὐτὸν τὸν ἠρώτησε·

- Τί ἔχεις;
- Ἐγὼ; Τίποτε.
- Εἶσαι πολὺ ὠχρὸς.

— Ἴσως... μικρὰ ἀδιαθεσίᾳ θὰ περάσῃ. Ὁ Πινσὼν ῥίπτων τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐπὶ τοῦ καταστρώματος τοῦ ἀτμοπλοίου ἔμεινεν ἔκπληκτος καὶ ἐψιθύρισε.

— Παράδοξον!

Ἡμισείας μόνον ὥρας πλοῦς ἤρκεσεν ὅπως μεταβάλλῃ τὴν σκηνήν. Ἀντὶ τοῦ κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς ἀναχωρήσεως θορυβώδους συνωστισμοῦ, σιγῇ σχετικῇ τανῦν ἐπεκράτει ἐπὶ τοῦ καταστρώματος τοῦ ἀτμοπλοίου... Καθήμενοι ἀναμῆξ ἐπὶ τῶν θρανίων ἢ ἐπὶ κυλίνδρων σχοινίων ἄνδρες, γυναῖκες καὶ παιδιὰ, τὸ βλέμμα ἔχοντες ἀπλανές, τοὺς χαρακτῆρας τοῦ προσώπου παρηλλαγμένους, ἀπέμασσον ἀκαταπαύστως τὰς ἐπὶ τοῦ μετώπου μαργαριτώδεις σταγόνας τοῦ ἰδρώτος, καὶ τινες μὲν αὐτῶν ὠσφραίνοντο φιαλίδια, ἄλλοι δὲ πορτοκάλλια ἢ κίτρα. Ἐνεκα τοῦ σφοδροῦ σάλου τὸ φοβερὸν κακὸν τῆς ναυτίας κατελάμβανε τὰ θύματα του. Ὁ νεαρὸς εὐπατρίδης, ὅστις φέρων διόπτραν ἐπὶ τοῦ ἐνὸς μόνον ὀφθαλμοῦ καὶ σιγάρων εἰς τὸ στόμα, εἶχε θέσει θριαμβευτικῶς τὸν πόδα ἐπὶ τοῦ καταστρώματος, τώρα διὰ τῆς μιᾶς χειρὸς ἐκρατεῖτο σπαρτωδικῶς ἀπὸ τινος σχοινίου, ἐνῶ διὰ τῆς ἄλλης κατέστρεφε τὴν συμμετρίαν τῆς διχαζούσης τὴν μεμυρωμένην κόμην του γραμμῆς. Ἐδῶ μὲν ὁ ἀνὴρ ὑπεστήριζε τὴν σύζυ-

γόν του, ἧτις ἐνόμιζεν ἑαυτὴν ἐπιθάνατον· ἐκεῖ δὲ πτωχὴ τις μήτηρ μόλις εἶχε τὴν δύναμιν νὰ μεριμνήσῃ περὶ τοῦ τέκνου τῆς, ὅπερ ἐλευθερωθὲν τῆς ἐπαρουπνήσεως ἔτρεχε πλανώμενον ἀπὸ τῆς μηχανῆς μέχρι τῶν ὑπὸ τὸ κατὰστρωμα θέσεων, καὶ ἀπὸ τῆς πρύμνης μέχρι τῆς πλώρας.

Ἡ τραγικωτέρα ὄμως τῶν σκηνῶν ἦτο ἡ λαμβάνουσα χώραν ἐπὶ τοῦ ἄνω μέρους τῆς ἀμάξης ὅπου ἴστατο τὸ ζεῦγος τῶν ἐπιβάτων. Ὁ κύριος καὶ ἡ κυρία, κεκλιμένοι κατ' ἀντίθετον διεύθυνσιν ἐκάλουν ἐξ ὑπαμοιβῆς τὸν ὑπηρετὴν καὶ τὴν θαλαμηπόλον, οἵτινες, πάσχοντες βεβαίως καὶ αὐτοὶ ὡς κύριοί των, οὐδ' ἤκουον οὐδ' ἀπεκρίνοντο. Οἱ ναῦται, μὲ μειδίαμα πονηρὸν ἐπὶ τὰ χεῖλη διήρχοντο ἀνά μέσον των ἀτυχῶν, ὑφ' ὧν τὸ κατὰστρωμα τοῦ πλοίου αὐτῶν ἐκαλύπτετο, καὶ οἵτινες ἐνόμιζον ὅτι ἐσήμανε δι' αὐτοὺς ἡ τελευταία ὥρα τῆς ἀγωνίας.

Ὁ Πινσὼν λίαν ἀγαθὸς ὢν δὲν διεσκέδαζε βλέπων τὰς πέριξ αὐτοῦ συμβαινούσας κωμικὰς σκηνάς· ἄλλως τε ἡ αὐξοῦσα ὠχρότης τοῦ φίλου του τὸν ἀνησχοῦε.

— Δὲν εἶνε τίποτε, ἐπανελάμβανεν οὗτος· γινώσκω πρὸ πολλοῦ αὐτὸ τὸ φοβερὸν κακόν. Ἐκκεμα τὴν γνωριμίαν του κατὰ τὸ πρῶτόν μου εἰς Ἀλγερίαν ταξείδιον, καὶ τώρα πάλιν μὲ ξαναεὐρίσκει; Σὺ, Πινσὼν, εἶσαι πάντοτε τυχερὸς· σοῦ ἔρχονται κληρονομίαι, καὶ δὲν σὲ πιάνει καὶ ἡ θάλασσα. Δύνασαι, νὰ μοι φέρῃς ἕνα γρῶγ' ἀπὸ τὸν πνευματοπώλιν τοῦ ἀτμοπλοίου; Αὐτὸ θὰ μὲ ὠφελήσῃ, πιστεύω.

Ὁ Πινσὼν ἀπῆλθεν ἀμέσως ὡς βέλος ταχύς, ἀλλὰ πρὸς μεγάλην αὐτοῦ ἔκπληξιν ἡ κυλίνδης τοῦ ἀτμοπλοίου τὸν ἔκαμε ν' ἀπολέσῃ τὴν ἰσορροπίαν καὶ νὰ πέσῃ ἐπὶ τῶν νώτων παχυσάρκου κυρίας, ἧτις ἀπεδέξατο οὐχὶ βεβαίως λίαν εὐχάριστως τὴν δικαιολόγησιν αὐτοῦ καὶ τὴν αἴτησιν συγγνώμης. Ἐκπληκτὸς διότι ἠσθάνετο τὸ ἔλαφρον ἐκλείπον ὑπὸ τοὺς πόδας του, προέβη μετὰ περισκέψεως, καὶ κρατούμενος ἀπὸ τὰ σχοινία δασάκις τὸ κύλισμα ἢ ἡ κατὰ μῆκος κίνησις τοῦ πλοίου ὧθει αὐτὸν πρὸς τὸ ἄλλο μέρος, ἢ πρὸς τὰ ἐμπρός. Ἀφίκατο τέλος μέχρι τοῦ μικροῦ δωματίου τοῦ πνευματοπώλου καὶ ἀγοράσας ἐν ποτήριον γρῶγ' ἐπέστρεψε πρὸς τὸν φίλον του. Μόλις ὅμως ἐποίησε τρία βήματα καὶ τὸ μικρὸν ἀτμοπλοῖον ἀνυψώθην ὑπὸ κύματος ἔκλινεν ἀειφινιδίως πρὸς τὴν δεξιάν πλευράν· ὁ μηχανικὸς ἠναγκάσθη νὰ ἐγκαταλίπῃ τὴν λείαν του, ὅπως στηριχθῇ καὶ μὴ πέσῃ· τὸ ποτήριον ἐκφυγὸν τῶν χειρῶν του κατέβρεξε διὰ τοῦ περιεχομένου αὐτοῦ ἀτυχῆ τινα ἐπιβάτην, ὅστις παρὰ τὴν καπνοδόχην ἱστάμενος ἐθεώρει ἑαυτὸν ἐξησυχασμένον ἀπὸ τοῦ ἀνέμου καὶ ἀπὸ πάσης ἄλλης συμφορᾶς.

Κύψας καὶ λαβῶν τὸ κενὸν ποτήριον μετὰ δυσσεβείας ὁ Πινσὼν, ἀναμνησκόμενος δὲ τοῦ θάλλου τοῦ ἐν τῇ δὲ Νολλέ δωματίου του καὶ

τῆς ἀκίνησιός τοῦ πατώματός του, ἐπέστρεψεν ἐκ νέου εἰς τὸν πνευματοπόλῳν. Ἐζήτησε ἐν ἄλλο γρόῳ, καὶ ἐκίνησε πάλιν βαίνων πρὸς τὴν πρῶτην μετὰ μυρίων προφυλάξεων. Εἶχε φράσει ἡδὴ ἐγγύς τοῦ μεγάλου ἱστοῦ, ὅτε αἰφνης κύριος τις πλησιάζων μετ' εὐγενείας, ἔλαβεν ἐκ τῶν χειρῶν του τὸ ποτήριον λέγων αὐτῷ.

— Εἶνε διὰ μίαν κυρίαν, κύριε!

Καὶ τῷ ὄντι προσήνεγκε τὸ ζωογόνον ποτὸν πρὸς νεαράν δεσποινίδα, ἣτις ἔκλειε χαύνως τοὺς ὀφθαλμούς.

Ὁ Πινσὼν ὡς καλῶς ἀνατεθραμμένος ἀνὴρ, οὐδεμίαν ἀντίρρησην ἔφερεν, ἀλλ' ἐπιστρέψας παρὰ τῷ πνευματοπόλῳ, ἀνεφάνη φέρων τρίτον ποτήριον πλήρες. Πέντε βήματα τῷ ὑπολείποντο μόνον ὅπως ὁ Βοαζολῆς λάβῃ ἐπὶ τέλους τὸ ποτόν του, ὅτε κυρία τις στάσα πρὸ τοῦ Πινσῶν, εἶπεν αὐτῷ μετὰ φωνῆς ἠδέϊας καὶ ἰκευτικῆς.

— Κύριε, διὰ τὸν σύζυγόν μου!

Καὶ πρὶν ἢ ἀνοίξῃ τὸ στόμα του ὁ μηχανικός ν' ἀπαντήσῃ, ὁ εὐτυχὸς σύζυγος ἐρόφρα βραδέως τὸ δι' ἄλλον προωρισμένον ποτόν.

Ὁ Πινσὼν ἀγανακτῶν ὅπως δῆποτε ἐπανῆλθε καὶ τετάρτην φοράν παρὰ τῷ πνευματοπόλῳ, ἐκεῖ τῷ ἐζήτησαν τὰ ποτήρια, ἅτινα εἶχε παραλάβῃ μετ' ἑαυτοῦ μέχρι τοῦδε. Οἱ ὑπηρεταὶ ὠμίλου τὴν πλέον καθαρὰν ἀγγλικὴν γλῶσσαν, ἀλλ' ὁ Πινσὼν δὲν ἐνόει λέξιν ἐξ αὐτῆς· ἀπάντα γαλλιστὶ εἰς τὰς ἀπευθυνομένας αὐτῷ ἐρωτήσεις καὶ ἡ σύγχυσις αὐτῆ θά διήρκει ἐπὶ πολὺ ἂν ἐπιδάτῃ τις δὲν τῷ ἐχρησίμευσεν ὡς διερωτηθεὶς. Ἐλαβε καὶ τέταρτον ποτήριον, πλὴν τὴν φοράν ταύτην ἐφρόντισε νὰ σκεπᾶσθῃ τὴν λείαν του διὰ τοῦ ρινομάκτρου αὐτοῦ, ὅπως ἀποκορύψῃ αὐτὴν ἀπὸ τὰ ὄμματα τῶν ἄλλων, διότι, κατὰ τὴν φρόνημον αὐτοῦ σκέψιν, ἐπὶ τοῦ ἀτμοπλοίου εὐρίσκοντο πολλαὶ δωδεκάδες συζύγων, ἀδελφῶν καὶ μητέρων, ὁ δὲ Βοαζολῆς ἔτρεχεν τὸν κίνδυνον νὰ πῆ τὸ ποτόν του μόνον εἰς Δόβερ, ἐνῶ ταῦτοχρόνως θ' ἀνησύχει διὰ τὴν μακρὰν ἀπουσίαν τοῦ φίλου του. Πράγματι ὅμως ὁ Βοαζολῆς καθὼ πάσχων, δὲν ἠδύνατο νὰ σκεπθῆ καὶ ν' ἀνησυχῆσθῃ διὰ τὴν τοιαύτην ἀπουσίαν. Ἐκεῖνος ἐν τι ἐπόθει μόνον· νὰ φθάσῃ εἰς τὸν λιμένα καὶ νὰ ἐγκαταλίπῃ ὀπισθὲν του τὸν ἐπάραιτον αὐτὸν πορθμὸν τοῦ Καλαί, τὴν Μάγλην αὐτῆς, ἧς τὰ βραχέα κύματα ἐπιφέρουν πολλὰς τὴν ναυτίαν καὶ εἰς αὐτοὺς τοὺς γεγραμμένους εἰς τὰ ταξείδια.

Τὸ ἀτμοπλοῖον εἰσῆρχετο εἰς τὸν λιμένα καθ' ἣν στιγμήν ὁ Πινσὼν ἔφθανε φέρων τὸ τέταρτον ποτήριον πρὸς τὸν φίλον του. Ἡ κυλίνδρις τοῦ πλοίου ἔπαυσεν δικαίως ὡς ἐκ μαγείας, ὁ δὲ Βοαζολῆς παραχρῆμα ἰαθεῖς, ἠδυνήθη νὰ γευθῆ ἐπὶ τέλους τὸ ἀντὶ τόσων κόπων ἀποκτηθὲν γρόῳ. Οἱ δύο μηχανικοὶ ἀπεδιβάσθησαν καὶ ἠκολούθησαν τοὺς πρὸς τὸν σταθμὸν μεταβαίνοντας ἐπιβάτας. Νομίζοντες ὅτι κατὰ τὸ σῶνθηες οἱ ὑπάλ

ληλοὶ τοῦ σιδηροδρόμου ἤθελον μεριμνήσει περὶ τῆς ἀποσκευῆς αὐτῶν, ὁ Βοαζολῆς μετὰ τοῦ φίλου του ἐφρόντισαν νὰ λάβωσι θέσιν ἐντὸς ἀμάξης. Εἰδοποιηθέντες ὅμως ἐγκαίρως ὑπὸ συμπατριώτου τῶν τινος ὅτι ὄφειλον νὰ διαχωρίσωσι τὴν ἀποσκευὴν τῶν ἀπὸ τοῦ σωροῦ τῶν λοιπῶν δεμάτων καὶ νὰ τὴν παραδώσωσιν εἰς τὴν ἐτοιμὴν ν' ἀναχωρήσῃ ἀμαξοστοιχίαν, οἱ δύο μηχανικοὶ ἠναγκάσθησαν ν' ἀφήσωσι τὰς δύο γωνίας τῆς ἀμάξης καὶ κατελθόντες νὰ φροντίσωσι περὶ τῆς μεταφοράς τῶν ἑαυτῶν ἀποσκευῶν. Ὁ Βοαζολῆς κατῶρθωσεν εὐκόλως τοῦτο· ἀλλ' ὁ Πινσὼν δὲν ἠδύνατο ν' ἀνεύρῃ τὸν ὁδοπορικόν του σάκκον. Ἀνεκάλυψεν ἐπὶ τέλους αὐτὸν ἐπὶ σανίδος τινος ἀλλ' ἠδύνατο εἰς τοιοῦτον ὕψος ὥστε ἐδέησε νὰ ζητήσῃ κλίμακα ὅπως τὸν καταβιβάσῃ.

Μολονότι ἡ νύξ δὲν ἐπέστρεπεν αὐτοῖς νὰ ἴδωσιν τι, οἱ δύο μηχανικοὶ ἐν τούτοις ἦσαν λίαν ἔμπειροι ὥστε νὰ δύνανται νὰ κρίνωσι περὶ τῆς ὁδοῦ ἐκ τῶν ἐλαφρῶν τιναγμῶν οὗς ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν ἤσθάνοντο.

— Αἶ, τί λέγεις; ἠρώτα ἐνίοτε τὸν φίλον του ὁ Πινσὼν.

— Δὲν εἶνε καλὰ ἰσοπεδωμένον τὸ ἔδαφος τοῦ καὶ ποῦ.

— Καὶ αὐτὴ ἡ ταχύτης πῶς σοῦ φαίνεται;

— Ἀξιοθαύμαστος, ἀληθῶς.

— Αὐτὸ ἀποδεικνύει ὅτι ἡ ἐπιτήρησις τοῦ Κράτους, διὰ τὴν ὁποίαν κάμνομεν τόσα εἰς τὴν Γαλλίαν, δὲν εἶνε ἀπολύτως ἀναγκαῖα ὅπως γένην κατὰ τι καλόν.

— Χάρις εἰς τὴν ἐπιτήρησιν αὐτὴν ἐν τούτοις, ἀνέκραξεν ὁ Πινσὼν, ταξιδεύομεν ἀσφαλῶς ἐν ἀναπαύσει καὶ ταχέως.

Δύο ὥρας μετὰ ταῦτα οἱ ταξιδιωταὶ ἀπεβιβάζοντο εἰς Λονδίνον, ὅπου τὴν ἡμέραν ἐκείνην ἔτυχε νὰ συμβαίῃ γενικὴ τῶν ἀμαξήλατῶν ἀπεργία. Σφόδρα τεθορυβημένοι καὶ μὴ γινώσκοντες ποῦ νὰ διευθυνθῶσιν, οἱ δύο Γάλλοι ἅμα ἐξῆλθον τοῦ σταθμοῦ παρετήρησαν πίνακα ἐρ' οὗ ἦτο ἐξωγραφημένος ὠριμότητος ἐρυθρὸς λέων, ὑπ' αὐτὸν δὲ τὴν ἐπιγραφήν,

*Ἐδῶ ὀμιλοῦσι γαλλικὰ*

καὶ ἐπορεύθησαν ἀμέσως πρὸς τὸ φέρον τὸ ἔμβλημα αὐτὸ κατάστημα.

[Ἐπειτα συνέχισε]

Σταθερὰ ἀπόφασις πρὸς ἀπολαυτὴν εὐγενεοῦς σιοποῦ εἶνε ἡ μόνη στερεὰ βῆσις μεγαλόφρονος χαρακτῆρος. Ποσόν τι δραστηριότητος ἀρκεῖ ὅπως ἀποφασίσῃ ὁ ἄνθρωπος νὰ ἀναλάβῃ τὴν δυσχερεστάτην ἐργασίαν καὶ ὅπως προαχθῆ μέχρι τῶν ἀνωτάτων τάξεων, καίτοι γεννηθεὶς εἰς ταπεινὴν κοινωνικὴν θέσιν. Προσέτι δὲ ἐπιτυγχάνει πολλάκις ἡ δραστηριότης ἐκεῖ, ὅπου ἀπέτυχεν ἡ εὐφυΐα, καὶ εἰς πολὺ ὀλιγωτέρους κινδύνους καὶ ἥττονας ἀπάτας ἐκθέτει τὸν ἄνθρωπον.